

Motion till riksdagen 2022/23:45

av **Hans Wallmark (M)**

Stärkande av utlandssvenskarnas ställning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en egen valkrets för utlandssvenskarna och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om pass och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om dubbelbeskattning och SINK, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om konvertering av utländska betyg och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under de senaste decennierna har svenska medborgare i allt större utsträckning valt att arbeta eller studera utomlands. De flesta återvänder till Sverige efter en tid men åtskilliga bor i flera år i andra länder. Det kan handla om bortåt 500 000 som tillbringar en del av tiden eller hela år boendes utomlands.

De många utlandssvenskarna är ofta utmärkta representanter och ambassadörer och de bidrar i förlängningen till att vi i Sverige får ta del av de viktiga förändringar och erfarenheter som formas i vår omvärld. Att på ålderns höst bosätta sig på varmare breddgrader som Frankrike, Spanien eller Cypern är idag på inget sätt ovanligt så som det var för 30 till 40 år sedan.

Utlandssvenskarna är en del av den svenska samhällsgemenskapen och det är viktigt att detta får komma till uttryck även i det demokratiska arbetet. Idag är tyvärr valdeltagandet bland utlandssvenskarna alltför lågt. En orsak kan vara att de idag inte har någon egen representation i riksdagen, utan istället får de rösta i den riksdagsvalkrets i Sverige där de senast var bosatta. Det är knappast något som stimulerar till ett aktivt politiskt engagemang. Kopplingen till den gamla valkretsen kan i många fall vara väldigt svag och det kan vara många år sedan man senast bodde i Sverige.

Om man istället skulle inrätta en egen valkrets för utlandssvenskarna så skulle detta kunna vara en demokratisk injektion för att dels öka utlandssvenskarnas engagemang i den svenska politiken, dels öka intresset hos Sveriges riksdag för utlandssvenskarnas situation, särskilda intressen och problem. Om utlandssvenskarna hade en egen valkrets skulle detta också öka medvetenheten i Sverige om vilka goda kontakter vi har med omvärlden och att det svenska samhället också existerar utanför Sveriges geografiska gränser.

Erfarenheter från andra länder, exempelvis Tyskland som inrättat liknande system för sina utlandsmedborgare, är goda. Där har inrättandet av egna valkretsar lett till ett ökat valdeltagande och till att utlandstyskar har fått in representanter i förbundsdagen som på ett tydligt sätt tillvaratar deras frågor.

I samband med pandemin gjorde många också en smärtsam upptäckt i fråga om hur svårt det kunde vara att förnya pass ifall man utomlands bodde långt bort från ambassaden. Reserestriktioner och andra svårigheter skapade svårigheter att förnya pass, vilket kunde resultera i andra problem med myndigheterna i det land där man uppehöll sig. Sveriges ambassader i de nordiska länderna har dessutom inte möjligheten att utfärda pass.

Andra problem och svårigheter som utlandssvenskar brukar lyfta fram är dubbelbeskattning och SINK samt svårigheterna att konvertera betyg från utländska skolor för att sedan kunna söka till universitet och högskolor. Det finns helt enkelt ett behov av att ta ett samlat grepp kring alla dessa frågor och se om och hur utlandssvenskarnas ställning och villkor kan stärkas.

Hans Wallmark (M)